

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/40/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220202084
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7220202084.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu: Športový klub CASSOSPORT Košice v likvidácii, so sídlom v Košiciach, Alejová 11, konajúceho ustanovenou likvidátorkou JUDr. Janou Závodskou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Floriánska 19 proti žalovanému: CASSOSPORT Košice, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Pri prachárni 11, IČO: 44702795, zastúpenému JUDr. Rudolfom Bezákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Krmanova 14, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II č.k. 40C/15/2020-127 zo dňa 27. októbra 2021

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalovaný má proti žalobcovi 100% nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:

Žalobu zamieta.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 5.3.2020 domáhal určenia, že žalobca je vlastníkom pohľadávky voči Slovenskej sporiteľni, a.s. z titulu náhrady škody spôsobenej porušením povinnosti podať návrh na výmaz záložného práva alebo poskytnúť súčinnosť pri výmaze záložného práva viaznuceho na nehnuteľnosti v tom čase vo vlastníctve žalobcu vedenej na LV č. XXXXX, k.ú. A. B., ktorá je uplatnená v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II spis. zn. 20C/34/2014.

Žalobca žalobu odôvodnil tým, že strany tohto konania uzavreli dňa 6.6.2012 zmluvu o postúpení časti pohľadávky pričom z účtovných dokladov žalobcu nie je zmienka o úhrade dohodnutej odplaty za postúpenie pohľadávky žalobcovi. Ďalej poukázal na to, že žalovaný vymáha pohľadávku vo svojom mene v rozpore s dohodou v zmluve o postúpení. Žalobca dodáva, že vzhľadom na personálne prepojenie účastníkov zmluvy o postúpení časti pohľadávky a absenciu príjmu dohodnutej odplaty žalobcovi v jemu dostupných dokladoch, má za to, že postúpenie pohľadávok bolo dohodnuté ako bezodplatné. Zmluva je podpísaná za obidve strany C. D.. Žalobca považuje Zmluvu o postúpení časti pohľadávky z 6.6.2012 s poukazom na jej rozpor s dobrými mravmi, so zásadami poctivého obchodného styku a obchodnými zvyklosťami, za absolútne neplatný právny úkon. Poukazoval na rozhodnutie

Najvyššieho súdu SR publikovanú v ZSR pod č. 48/2005 a mal za to, že konanie účastníkov zmluvy o postúpení je neobvyklé, nepoctivé, nespravodlivé a je v rozpore so základnými morálnymi zásadami a okrem ďalšieho za zmluvu neurčitú z dôvodu, že z jej textu nie je zrejmé, ktorá časť pohľadávky mala byť postúpená. Naliehavý právny záujem žalobca v žalobe odôvodňoval tým, že požadované určenie je jediným prípustným nástrojom ochrany jeho práva, keďže nemá na výber iné právne riešenie vzniknutej situácie a iným spôsobom nemôže dosiahnuť ochranu svojich práv ako i práv veriteľov, ktorí prihlásili svoje pohľadávky do likvidácie. Žalobca napriek tomu, že vlastnil majetok dostatočný na uspokojenie svojich veriteľov, tento previedol bez prijatia odplaty s tým, že žalobou dosiahne trvalé odstránenie spornosti vlastníctva predmetnej pohľadávky (predíde ďalším sporom) a ochranu svojho vlastníckeho práva, nakoľko bez tohto určenia je vlastnícke právo žalobcu ohrozené a jeho postavenie neisté. Žalobca sa domáha ochrany svojich práv tiež s poukazom na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ktoré obsahujú zákaz zneužitia práva ako i jeho sankčný dôsledok. Žalobca na preukázanie svojho nároku spolu so žalobou predložil: Uznesenie Okresného súdu Košice I, sp.zn. 34C/553/2015, zo dňa 11.1.2017, Výpis z OR SR spol. Cassosport Košice, s.r.o., Oznámenie o dobrovoľnom rozpustení združenia a návrh na výmaz združenia, Čestné vyhlásenie, Zmluvu o postúpení časti pohľadávky, Rozsudok NS SR sp.zn. 1Obo/39/2008, Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 16Cb/372/1998 zo dňa 14.9.2004 a žalobu o náhradu škody zo dňa 28.2.2014.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 16.12.2020, kde uviedol, že v prvom rade namieta celkom zjavnú absenciu naliehavého právneho záujmu na žalobcom podanej žalobe. Podľa jeho názoru pre právne postavenie žalobcu nie je vôbec podstatné, či žalovaný popiera alebo nepopiera, že žalobca je majiteľom ním označenej pohľadávky. Žalovaný uvádzal, že žalobca aj keby (hypoteticky) bol úspešný v tomto súdnom spore, jeho právne postavenie sa tým nijak nezmení. Žalobca, pokiaľ je skutočne presvedčený o tom, že je majiteľom ním označenej pohľadávky, musí žalovať o jej zaplatenie dlžníka - Slovenskú sporiteľňu, a.s. Samotným podaním určovacieho návrhu voči žalovanému žalobca nedosiahne žiadnu kvalitatívnu zmenu vo svojom právnom postavení a jeho žaloba je len prostriedkom na množenie sporov, pretože o existencii pohľadávky žalobcu voči Slovenskej sporiteľni, a.s. sa môže rozhodnúť iba v spore s ňou. Žalovaný tiež poukazuje na to, že aj v prípade hypotetického úspechu žalobcu v tomto konaní, je zrejmé, že prípadný nárok žalobcu by bol voči škodcovi - Slovenskej sporiteľni, a.s. premičaný, preto je žaloba nielen nedôvodná, ale vo svojej podstate úplne zbytočná a voči žalovanému šikanózna. K žalobcom tvrdným dôvodom neplatnosti zmluvy o postúpení uviedol, že tvrdenie o nezaplatení odplaty je nesprávne a nepravdivé, keďže záväzok na zaplatenie odplaty zanikol započítaním, pričom o uvedenom bol likvidátor žalobcu písomne informovaný. Tvrdenia o neuspokojených veriteľoch žalobcu sú podľa žalovaného nepravdivé. Žalobca v čase jeho výmazu z registra nemal žiadne záväzky. K tvrdeniam žalobcu o rozpore s dobrými mravmi, so zásadami poctivého obchodného styku a s obchodnými zvyklosťami žalovaný uviedol, že nie sú pravdivé, navyše sú všeobecné a nie je z nich možné zistiť, v čom konkrétne vidí žalobca daný rozpor. Napokon tvrdil, že postupovaná pohľadávka je riadne, určito, zrozumiteľne a hlavne nezameniteľne identifikovaná, pričom vlastníctvo žalobcu je vylúčené z dôvodu uplynutia vydržacej doby. Preto žiadal žalobu zamietnuť.

Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle § 80 ods. 1 CSP s odkazom na § 137 CSP a mal za to, že v konaní naliehavý právny záujem žalobcu nie je daný, keďže žalobca má k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva s tým, že naliehavý právny záujem nevyplýva ani z uznesenia Okresného súdu Košice II sp.zn. 20C/34/2014 zo dňa 12.8.2018, keďže z neho nevyplýva povinnosť pre žalobcu podať určovaciu žalobu a prípadný aj úspech žalobcu v tomto konaní nemá za následok zmenu v osobe veriteľa pohľadávky a nie je ani právnou skutočnosťou oprávňujúcou vstup do konania vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 20C/34/2014 na strane žalobcu, keďže určujúci výrok konštitutívne nezakladá práva a povinnosti, ale iba osvedčuje stav daný v čase vyhlásenia rozhodnutia s tým, že súd je oprávnený rozhodovať o zmene osoby na strane žalobcu iba na návrh žalobcu. Uviedol ďalej, že uplatnením práva na plnenie na súde dochádza k spočívaniu premičacej doby iba vo vzťahu k osobe, ktorá toto právo na súde uplatnila, resp. vo vzťahu k jej právnym nástupcom z dôvodu prevodu alebo prechodu práva, pričom súd prvej inštancie apeloval na to, že žalobca má možnosť žiadať zaplatenie pohľadávky od Slovenskej sporiteľne a.s. súdnou cestou alebo aj mimosúdne s tým, že ani prípadný úspech žalobcu v tomto konaní by nezabránil ďalšiemu sporu, ktorý by nevyhnutne nasledoval a to sporu žalobcu o zaplatenie pohľadávky voči Slovenskej sporiteľni a.s., čo je zrejmé z odmietavého postoja Slovenskej sporiteľne a.s. k zaplateniu

tejto pohľadávky, ktorá vyplýva z existencie a vedenia konania zo strany žalovaného proti Slovenskej sporiteľni a.s. o zaplatenie pohľadávky 20C/34/2014, vedenej na Okresnom súde Košice II, a preto nejde o najhospodárnejší spôsob na odstránenie neistého stavu žalobcu, čo zaručí žalobcovi jedine úspech v konaní o zaplatenie pohľadávky a preto naliehavý právny záujem na požadovanom určení nie je v tomto konaní daný.

Nakoľko súd prvej inštancie žalobu zamietol z procesných dôvodov, nevykonal dokazovanie do hmotnej stránky veci, teda súd nevykonal dokazovanie, ktoré navrhoval žalobca za účelom preukázania zaplatenia odplaty za postúpenie Pohľadávky zo strany žalovaného.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP vychádzajúc zo záveru, že žalovaný bol v pomere k žalobcovi procesne plne úspešný. Preto súd rozhodol tak, že úspešnejšiemu žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalobca. Navrhoval rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie s tým, že uplatnil odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca mal za to, že touto žalobou dosiahne trvalé odstránenie spornosti vlastníctva predmetnej pohľadávky (predíde ďalším sporom) a ochranu svojho vlastníckeho práva, keďže žalobca bez prijatia odplaty majetok, ktorý vlastnil na uspokojenie svojich záväzkov voči veriteľom previedol, pričom Ministerstvo vnútra SR dobrovoľne rozpustilo združenie a vykonalo výmaz združenia Športový klub CASSOSPORT Košice k 12.11.2013 a s ohľadom na nesúlad postupu likvidácie so zákonom a nečinnosť MV SR nariadil Okresný súd Košice I rozhodnutím sp.zn. 30C/533/2014 dodatočnú likvidáciu žalobcu a žalobca sa domáha v tomto konaní určenia vlastníckeho práva k pohľadávke z dôvodu neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorej platnosť/neplatnosť mal súd vyriešiť ako predbežnú otázku s tým, že rovnako, ako aj nesúhlasil so záverom súdu o spočívaní premlčacej doby s poukazom na rozhodnutie NS SR 1Cdo/47/2018.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že žalobca neuviedol žiadne dôvodné argumenty, ktoré by umožňovali pripustiť, že naliehavý právny záujem na žalobcom požadovanom určení je daný. Ak žalobca tvrdí, že je majiteľom ním označenej pohľadávky voči tretej osobe – dlžníkovi, nič mu nebráni žalovať (na plnenie) priamo dlžníka. V zmysle konštantnej judikatúry všeobecných súdov platí, že žalobca na plnenie spravidla vždy vylučuje naliehavý právny záujem na určovacej žalobe. Ani potenciálny úspešnosť žalobcu v spore o určenie vlastníctva pohľadávky nijakým spôsobom nezlepší postavenie žalobcu voči tretej osobe, o ktorej tvrdí, že je jeho dlžníkom. Vždy by totiž žalobca musel žalovať dlžníka o zaplatenie. Pokiaľ žalobca polemizuje so závermi súdu prvej inštancie o otázke premlčania pohľadávky, sú tieto polemiky bez súvisu s vecou samou, pretože žaloba bola zamietnutá úplne z iného dôvodu – absencie naliehavého právneho. Názor o premlčaní pohľadávky bol vyslovený len obiter dictum. Pokiaľ žalobca tvrdí, že vyhovujúci rozsudok o ním podanej žalobe by mu umožňoval jednať s dlžníkom, či uzatvoriť s ním dohodu o urovnaní uviedol, že ani v súčasnej dobe žalobcovi nič nebráni v tom, aby svojho domnelého dlžníka oslovil s takouto požiadavkou, pokiaľ je presvedčený o relevantnosti a správnosti takéhoto postupu. Napokon aj predstava žalobcu, že ak bude úspešný v súdnom spore o jeho žalobe, tak automaticky vstúpi na strane žalobcu do prebiehajúceho súdneho sporu vedeného medzi žalovaným a dlžníkom (o zaplatenie pohľadávky), resp. že bude dokonca oprávneným z prípadného exekučného titulu vydaného v takomto súdnom spore, je nenáležitá a bez akejkoľvek opory v ustanoveniach procesných predpisov (§ 79 a § 80 CSP). Odôvodňujúc vyššie uvedeným žalovaný navrhol, aby odvolací súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a uložil mu povinnosť náhrady trov konania žalovaného v rozsahu 100%.

Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zdôvodňoval žalovaným uvádzané štyri námietky, ktorými sú absencia naliehavého právneho záujmu, premlčanie žalobcovho nároku voči Slovenskej sporiteľni a.s., odplatnosť postúpenia – započítanie a vydržanie pohľadávky, ku ktorým sa konkrétne vyjadroval v jednotlivých bodoch. Mal za to, že žalobca má naliehavý právny záujem, keďže žalovaný ohrozuje

jeho postavenia ako oprávneného vo vzťahu k Slovenskej sporiteľni a.s., čím získa nespochybniteľné postavenie oprávneného vo vzťahu k E. E. F., keďže zmluvné strany s odkazom na bod 36. čl. 3 zmluvy o postúpení časti pohľadávok sa dohodli, že postupca bude vymáhať postúpená pohľadávku sám vo svojom mene na účet postupníka a preto spor o určenie vlastníckeho práva k pohľadávke je najhospodárnejší spôsob, akým môže žalobca v tejto fáze uplatniť svoje právo a odstrániť svoje neisté právne postavenie vo vzťahu k pohľadávke voči Slovenskej sporiteľni a.s. a keďže predmetná zmluva bola uzavretá dňa 6.6.2012 a pohľadávka, ktorá bola predmetom tejto zmluvy bola uplatnená podaním žaloby na súde dňa 6.3.2013 nemôžu v súvislosti s ňou plynúť rôzne premlčacie lehoty a v prípade, že žalovaný bude úspešný s vymáhaním predmetnej pohľadávky a žalobca bude úspešný v tomto spore, tak Slovenská sporiteľňa a.s. ako povinný bude povinná svoj záväzok plniť vlastníčkovi pohľadávky a v dôsledku toho nedôjde a ani nemôže dôjsť k premlčaniu ani k žiadnemu oslabeniu práv žalobcu a podanie tejto žaloby nevyvolá žiaden ďalší spor, dávajúc do pozornosti aj ust. § 36 a § 37 Exekučného poriadku, kde v zákone zákonodarca zakotvil možnosť zmeny osoby oprávnenej alebo povinnej z exekučného titulu. Vo svojom vyjadrení žalovaný uviedol, že postúpenie pohľadávky bolo odplatné a pohľadávka zanikla jej započítaním, t.j. záväzok žalovaného na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky zanikol v celom rozsahu započítaním. Toto vyjadrenie žalovaného nemá oporu v účtovníctve žalobcu (likvidovanom subjekte) a rovnako sa možnosť započítania neuvádza ani v zmluve o postúpení časti pohľadávky. V prípade, ak by zmluvné strany chceli svoje vzájomné pohľadávky započítať, tak neuvedú *expressis verbis* v časti II. Odplata: „... Postupník zaplatí Postupcovi za postúpenie pohľadávky na náhradu škody opísanej v odseku 1.1. a 1.2 tejto Zmluvy odplatu vo výške ...“. Hlavne však zdôraznil, že argument žalovaného o započítaní nemá oporu v dôkazoch a žalovaný ho ničím nepreukázal. Naďalej trval na tom, že nedošlo k úhrade odplaty za postúpenie pohľadávky dohodnutej v zmluve o postúpení časti pohľadávky zo dňa 6.6.2012. K dnešnému dňu nebola nijakým spôsobom preukázaná táto, žalovaným tvrdená skutočnosť, práve naopak, ním tvrdená odplatnosť prevodu je v rozpore s daňovými priznaniami účastníkov zmluvy o postúpení pohľadávky. Záverom žalovaný uviedol, že podľa jeho názoru došlo k vydržaniu pohľadávky v prospech žalovaného, čo je právne nemožné. Podľa § 134 Občianskeho zákonníka nie je možné vydržať pohľadávku, pretože nie je spôsobilým predmetom vydržania, nakoľko pohľadávka nie je vecou. Nie je možné ju vydržať, vypožičať, prenajať. Podľa § 129 Občianskeho zákonníka predmetom držby môžu byť aj práva, ale len tie, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon. Právo, ktoré pripúšťa jednorazový výkon nemôže byť v súlade so zákonom predmetom držby ani vydržania. Uvedenému zákonnému zneniu zodpovedá aj rozhodovacia činnosť súdov.

Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu opätovne zotrval na uvádzaných skutočnostiach, že vo veci nie je daný naliehavý právny záujem žalobcu, keďže žalobca môže žiadať o zaplatenie pohľadávky priamo SLSP a.s. a nezaťahovať do svojho potencionálne neexistujúceho sporu aj žalovaného a preto žalovanému nič nebráni naplniť dikciu odseku 3.6 zmluvy o postúpení pohľadávky a začať vymáhať pohľadávku vo svojom mene a na účet žalovaného a to dávajúc do pozornosti aj rozhodnutie NS SR 1Cdo/47/2018, ktoré ale neposkytuje žiadnu oporu názorom žalobcu, keďže pre úplnosť doplnil, že pohľadávka nie je identifikovaná len osobou dlžníka, právnym titulom a výškou, ale tiež osobou veriteľa, výlučne ktorého žaloba (uplatnenie nároku na súde) môže mať za následok spočívajúce premlčacej doby. Žalobca sa nemôže tváriť, že ak žalobu o zaplatenie pohľadávky podal žalovaný, že ju vlastne podal žalobca, pretože ide z jeho pohľadávku o totožnú pohľadávku. V spore o zaplatenie pohľadávky vedenom voči SLSP, a.s. žalovaný odvodzuje svoje právne postavenie veriteľa zo zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorej platnosť žalobca popiera. Pozície žalobcu a žalovaného sú v nezmieriteľnom rozpore, a preto je vylúčený vstup žalobcu na miesto žalovaného v spore o zaplatenie pohľadávky voči SLSP a.s., pretože každý z nich odvodzuje svoje právne postavenie z iného právneho titulu (žalovaný zo zmluvy o postúpení pohľadávky a žalobca z jej neexistencie – neplatnosti). Žalobca namietal, že žalovaný nepreukázal zánik svojho záväzku na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky. Opätovne uviedol, že vo vzťahu k posúdeniu žaloby žalobcu je táto otázka úplne irelevantná, a preto žalovaný nevidí jediný dôvod, aby vyvíjal nevhodnú dôkaznú aktivitu len preto, že sa jej dožaduje žalobca. Žalobca napokon opätovne namietal, že pohľadávku nie je možné vydržať, pretože nie je spôsobilým predmetom vydržania a tvrdí, že uvedenému zodpovedá aj rozhodovacia činnosť súdov. Žalovaný opakuje svoju argumentáciu z predchádzajúcich podaní, a teda že otázka možnosti vydržania pohľadávky nebola doposiaľ, podľa vedomostí žalovaného, riešená v rozhodovacej činnosti súdov. Na strane druhej, bola riešená v teórii civilného práva a je nutné uznať, že poväčšine v prospech názoru žalobcu. Nie však výlučne. Práve z tohto dôvodu žalovaný zotrval aj na svojej argumentácii o vydržaní pohľadávky,

podporne pritom odkazujúc aj na ust. § 853 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, podľa ktorého „Občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie“. Pokiaľ ide o návrhy žalobcu na vykonanie dokazovania, tieto považoval za nehospodárne.

Toto vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi odvolacím súdom.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 2.3.2023 o 11,00 hod., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 21.2.2023 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach podľa § 219 ods. 1, 3 CSP a § 378 ods. 1 CSP.

Odvolací súd konštatuje nenaplnenie uplatneného odvolacieho dôvodu, nakoľko súdy v každom štádiu konania sú povinné preskúmavať aktívnu, ako aj pasívnu vecnú legitimitáciu strán sporu, ako aj naliehavý právny záujem žalobcu v spore, vychádzajúc z vyhodnotenia dôkazov predložených v spore a následne učeného právneho posúdenia veci - vid' rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/172/2017 zo dňa 26. marca 2019, kde najvyšší súd uviedol, že „vecná legitimitácia, ako aj naliehavý právny záujem pri určovacích žalobách je súd povinný posúdiť zvlášť, či každý z týchto predpokladov je daný. Posúdenie aktívnej vecnej legitimitácie predchádza posúdeniu danosti naliehavého právneho záujmu a predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je jednak, že stranám sporu svedčí v konaní vecná legitimitácia a jednak, že na požadovanom určení je naliehavý právny záujem (R 7/2016). Vecnú legitimitáciu má zásadne ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide. Aktívne vecne legitimovaný v žalobe o určenie môže byť aj subjekt, ktorý nie je účastníkom právneho vzťahu (práva), ak sa žalovaný právny vzťah (právo) týka priamo jeho sféry.“

Naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť. Rozhodujúcim je právny záujem žalobcu a nie záujem žalovaného, pričom len aktívne legitimovaný žalobca môže mať v spore naliehavý právny záujem.

Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a/ splnení povinnosti,

b/ nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c/ určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d/ určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Odvolačný súd konštatuje, že žalobca sa žalobou domáhal podľa § 137 písm. c/ CSP určenia, či tu právo je alebo nie je, a preto súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal tým, či na určení, že žalobca je vlastníkom pohľadávky voči Slovenskej sporiteľni, a.s. z titulu náhrady škody spôsobenej porušením povinnosti podať návrh na výmaz záložného práva alebo poskytnúť súčinnosť pri výmaze záložného práva viaznuceho na nehnuteľnosti v tom čase vo vlastníctve žalobcu vedenej na LV č. XXXXX, k.ú. A. B., ktorá je uplatnená v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II sp. zn. 20C/34/2014 (ďalej len „Pohľadávka“), je daný žalobcom naliehavý právny záujem, pričom naliehavý právny záujem v tomto prípade nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu, a preto žalobca musí v tomto konaní naliehavý právny záujem na určení, že je vlastníkom predmetnej pohľadávky voči Slovenskej sporiteľni a.s. z titulu náhrady škody spôsobenej porušením jej povinnosti podať návrh na výmaz záložného práva alebo poskytnúť súčinnosť pri výmaze záložného práva viaznuceho na nehnuteľnosti, v tom čase vo vlastníctve žalobcu vedenej na LV č. XXXXX, kat. úz. A. B., ktorá je uplatnená v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II sp.zn. 20C/34/2014, preukázať.

Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je, alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Prívlastok naliehavý treba chápať tak, že právny záujem má dostatočnú intenzitu, pričom naliehavosť sa zase prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak, naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva. Z doktríny preventívneho charakteru určovacej žaloby vyplýva, že naliehavý právny záujem (v zásade) absentuje, ak má žalobca možnosť žalovať na splnenie povinnosti. Je to tak v prípadoch, keď tvrdené právo už nie je v štádiu neistoty alebo ohrozenia, ale kedy už došlo k jeho porušeniu (TOMAŠOVIČ, Marek. § 137 [Obsah žaloby]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek. Civilný sporový poriadok. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 501,502). Ak spor vznikol z ohrozenia subjektívneho práva, uplatňuje sa právo na súdnu ochranu (v zásade) žalobou na určení, či tu právo je alebo nie je. Ak spor vznikol z porušenia subjektívneho práva, uplatňuje sa právo na súdnu ochranu (v zásade) žalobou na plnenie. (TOMAŠOVIČ, Marek. § 137 [Obsah žaloby]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek. Civilný sporový poriadok. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 500), načo aj správne v odôvodnení napadnutého rozsudku poukazoval súd prvej inštancie.

Z uznesenia Okresného súdu Košice II sp. zn. 20C/34/2014 zo dňa 12.2.2018 súd zistil, že súd prvej inštancie rozhodol o neprípustnosti vstupu intervenienta Športový klub CASSOSPORT Košice, pričom rozhodnutie odôvodnil tým, že účelom vstupu intervenienta do sporu je, aby vlastnými procesnými úkonmi podporoval stranu sporu, na ktorej vystupuje. Intervenient má právny záujem na výsledku sporu, ktorý vyplýva z hmotného práva, v procesnej rovine ide o záujem, aby spor vyhrala strana, ktorú intervenient v spore podporuje. Súd vstup intervenienta do konania neprípustil, keďže Športový klub CASSOSPORT Košice v likvidácii nemá právny záujem na výsledku sporu a svojimi procesnými úkonmi nepodporuje žalobcu, nakoľko v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 39C/70/2017 sa domáhal určenia, že vlastníkom pohľadávky voči Slovenskej sporiteľni je z titulu náhrady škody spôsobenej porušením jej povinnosti podať návrh na výmaz záložného práva alebo poskytnúť súčinnosť pri výmaze záložného práva viazaného na nehnuteľnosti je Športový klub CASSOSPORT Košice v likvidácii a nie CASSOSPORT Košice, s. r. o.

Žalobca k naliehavému právnemu záujmu na určení, že je vlastníkom predmetnej pohľadávky uviedol, že je podľa jeho názoru daný, keďže toto konanie je jediným prípustným nástrojom ochrany jeho práva a preto nemá na výber iné právne riešenie vzniknutej situácie a iným spôsobom nemôže dosiahnuť ochranu svojich práv ako i práv jeho veriteľov, pričom ide o najhospodárnejší spôsob, ako sa domôcť ochrany a odstránenia svojho neistého stavu, pretože žalovaný ohrozuje postavenie žalobcu ako oprávneného z pohľadávky vo vzťahu k Slovenskej sporiteľni, a.s. s tým, že žalobca úspechom v konaní získa nespochybniteľné postavenie oprávneného z pohľadávky vo vzťahu k Slovenskej sporiteľni, a.s. Zdôraznil, že tým nevyvolá žiaden ďalší spor, keďže pohľadávka je uplatnená na súde, že sa odstráni

jeho neisté právne postavenia a v prípade úspechu v tomto konaní sa môže domáhať vstupu do konania sp. zn. 20C/34/2014. K tvrdenému premlčaniu pohľadávky žalobca uviedol, že uplatnením pohľadávky na súde žalobou podanou žalovaným došlo k spočívaniu premlčacej doby aj vo vzťahu k jeho osobe.

Žalovaný nesúhlasil (viď body 10, 12 odôvodnenia tohto rozsudku) so skutočnosťami uvádzanými žalobcom na zdôvodnenie uplatneného nároku, s ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd, keďže aj odvolací súd má za to, že žalobca v spore nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže žalobca má možnosť žiadať zaplatenie pohľadávky od Slovenskej sporiteľne, a.s. súdnou cestou alebo aj mimosúdne bez ohľadu na vedenie tohto konania a súd sa s tvrdeným vlastníctvom pohľadávky žalobcu vysporiada v konaní o zaplatenie pohľadávky, kde predbežne „ex offo“ preskúma aj aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v spore. Žalobca má možnosť žalovať pohľadávku voči Slovenskej sporiteľne, a.s. bez potreby vedenia tohto konania o určení vlastníctva k pohľadávke, kde nie je na určení, že vlastníkom pohľadávky je práve žalobca, daný naliehavý právny záujem. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení nie je ani z dôvodu, že ani prípadný úspech žalobcu v tomto konaní by nezabránil ďalšiemu sporu, ktorý by nevyhnutne nasledoval, a to sporu žalobcu o zaplatenie pohľadávky voči Slovenskej sporiteľne, a.s. Nevyhnutnosť vedenia tohto ďalšieho sporu o zaplatenie je zrejmá z odmietavého postoja Slovenskej sporiteľne, a.s. k zaplateniu tejto pohľadávky, ktorá vyplýva z existencie a vedenia konania zo strany žalovaného proti Slovenskej sporiteľni, a.s. o zaplatenie pohľadávky, ktoré je na Okresnom súde Košice II vedené pod spis. zn. 20C/34/2014. Vzhľadom na nevyhnutnosť vedenia ďalšieho konania o zaplatenie pohľadávky voči Slovenskej sporiteľne súd sa nestotožňuje ani s argumentom žalobcu o tom, že toto konanie je najhospodárnejším spôsobom, ako žalobca môže odstrániť svoj neistý stav. Práve naopak náklady navyšuje, keďže ani prípadný úspech žalobcu v tomto konaní nezaručí zaplatenie pohľadávky Slovenskou sporiteľňou, a.s. To zaručí žalobcovi jedine úspech v konaní o zaplatenie pohľadávky. Oprávnenosťou pohľadávky sa totiž súd zaoberá iba v takomto konaní o plnenie. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca má už teraz k dispozícii iný vhodnejší spôsob ochrany svojho práva, a to žalobu o zaplatenie pohľadávky. Preto naliehavý právny záujem na požadovanom určení nie je v tomto konaní daný, nakoľko aj prípadný úspech žalobcu v tomto konaní nemá za následok zmenu v osobe veriteľa pohľadávky a teda nie je ani právnou skutočnosťou oprávňujúcou žalobcu na vstup do konania vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 20C/34/2014 na strane žalobcu, keďže určujúci výrok konštitutívne nezakladá práva a povinnosti, ale iba osvedčuje stav daný v čase vyhlásenia rozsudku. Preto záver žalobcu o tom, že v dôsledku úspechu v tomto konaní, súd pripustí jeho vstup do konania sp.zn. 20C/34/2014, nie je správny s tým, že súd je oprávnený rozhodovať v konaní o zmene osoby na strane žalobcu iba na návrh žalobcu. Zároveň vedenie tohto konania nemá vplyv na spočívanie premlčacej doby aj v prípade, že veriteľom pohľadávky je žalobca, keďže až uplatnením práva na plnenie na súde dochádza k spočívaniu premlčacej doby a to iba vo vzťahu k osobe, ktorá toto právo na súde uplatnila resp. vo vzťahu k jej právnym nástupcom z dôvodu prevodu alebo prechodu práva.

Vzhľadom k hore uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP s odkazom na ust. § 387 ods. 2 CSP.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorých nárok na náhradu trov odvolacieho konania má úspešná strana sporu, v danom prípade žalovaný a preto mu súd priznal 100% nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).